

teket is tárgyaljuk meg. Az igazolás, az új ismeret ellenőrzése a tanulóban mint hiányérzet kell, hogy jelentkezzen. A tanár irányító szerepe ezen a ponton főleg a logikai helyességre terjedjen ki. Az összefoglalást a tanulókkal végeztessük, valamint ők állapítsák meg az új ismeret tárgyi kapcsolatait is. Az alkalmazásban a fokozatosság biztosítja a sikerérzést. A számonkérés munkánk ellenőrzése mellett jó átmenetet képez az új ismerethez. Szólj még itt a házi feladat ellenőrzéséről, az osztályfoglalkoztató feleltetéséről, majd a módszertanilag teljes matematikai óra szerkezeti vázlatát adja meg. — Az ismétléseknél, a tanítás e sztatikus szakaszainál lényeges szerepe van az emlékezetnek. Az emlékezet a matematikai tudás szempontjából kétféle lehet 1. kis anyagot felölelő tárgyi emlékezet, 2. inkább értelmi funkciók megtartása, az u. n. viszony-emlékezet. A dolgozatok, tankönyv, jegyzet és az érettségi vizsgálat kérdéseit érintve fejeződik be az I. rész.

A könyv második része sorra veszi a középiskolai matematika tananyagát és minden részletnél rámutat a legfontosabb követelményekre. Az A) fejezetben az I. és II. osztály tananyagát részletezi úgy, amint az a népiskolai tanulmányok összefoglalását, rendszerezését és betetőzését szolgálja. Itt tér ki leginkább a részletekre, mert itt tapasztalta iskolalátogatásai során a legtöbb hibát. A B) fejezet a matematikai alapvetés (III.—V. osztály) és a C) fejezet a felső (VI.—VIII.) osztályok tananyaga, amelyet „Az elemi matematika továbbépítése” névvel jelöl meg a szerző. Az egyes fejezeteken belül nem a gimnázium osztályaihoz igazodik, hanem egy-egy alfejezetben tárgyalja az együvé tartozó részeket. Az utolsó két fejezet a matematika ágai szerint négy alfejezetre oszlik: aritmetika, algebra, analízis és geometria. A tananyag részletezésénél mint állandó követelményt látjuk még felső fokon is a tanulókhöz közel álló konkrét esetből való kiindulást és az elméleti alapvetést, absztrakt-logikai fogalomalkotás és a deduktív eljárás fokozatos kiépítését a nyolc év folyamán. Az A) fejezetben erősen hangsúlyozza a biztos begyakorlás szükségét a felesleges elméltetésekkel szemben, de azért megteszi az első szükséges lépéseket a további fejezetekben mind gyakrabban előforduló elvonásokhoz. A szemléltetés fontossága is lépten-nyomon kidomborodik a II. részben.

A bő irodalmi utalások meggyőznek bennünket arról, hogy a munka megszületését alapos, lelkiismeretes irodalmi tájékozódás előzte meg. Ehhez járultak még a szerzőnek nagy gondnal, hosszú évek fáradságos munkájával gyűjtött tapasztalatai, amelyeket, mint előszavában írja, tanításában, a tanárjelöltek vezetésében és iskolalátogatásai alkalmával szerzett. A könyv nélkülözhetetlen segédeszköze a mennyiségtan tanításának, II. része igen hasonlít a francia tankönyvirodalom „livre de maître”-jéhez, mert, ha nem is óráról-órára készülő, de egy-egy kisebb módszeres egység megkezdésénél igen eredményesen nézhetjük át.

Ifj. Tettamanti Béla

C. G. Jung und K. Kerényi, Einführung in das Wesen der Mythologie. Gottkindmythos, Eleusinische Mysterien. Amsterdam-Leipzig, 1941. 251 o.

Kerényi és Jung munkája az emberi szellem alkotásainak új, szintetikus látása felé halad. Az első tanulmány, amely egyik tanítványának fordításában a „Lelki élet vizsgálatának eredményei” c. kötetben magyarul is megjelent,

szabaddá óhajtja tenni számunkra az utat a mitológiai alkotások befogadására ill. ahogy Kerényi mondja, a mindnyájunkban meglevő „titkos mitológiai képességet“ felébresztve lehetővé kívánja tenni a mitológiai jelentések megragadását. Ősi görög, ind, vogul és egyéb szövegből megtudjuk mindazt, amit a mitológia az „isteni gyermek“ témájáról mond. Jung kommentárjából azután világosan kitűnik, hogy a mitológiában is ugyanazok az archetypusok, ösképek, az emberiségnek ugyanazok az ősi víziói törnek elő a lélek mélységeiből, amelyek az álmokban a költői, képzőművészeti vagy másféle alkotásokban is megjelennek. Ugyanakkor az ókonkutatásnak régi problémája, a *Roma quadrata* kérdése is új megvilágításba kerül.

A további részleteredmények ismertetése helyett, amelyek a középiskolai tanár tudományos továbbképzését szolgálják, egy másik, a gyakorlati nevelő számára sokkal fontosabb jelenségre mutatunk rá: Kerényi a klasszika-filológia hagyományos szövegeibe új életet tud önteni, új mélységeket tud belőlük feltárni. Kiderül, hogy azok a „királyi szövegek“, amelyeket tanítványainknak tovább adunk, mint mindenkor, ma is pompás talajt nyújtanak az elmélyülésnek és a szellemi erőfeszítésnek. Ezek a szövegek a velük való foglalkozás minden pillanatában (minden tanórán) új szépségeket nyújthatnak a modern olvasónak is. Ha tehát a szöveg számunkra kihűltnek, unalmasnak, halottnak tűnnék, akkor nyilván bennünk van a hiba: nem teszünk meg mindent azért, hogy a klasszikus szövegekben megpillantsuk az élet örök problémáit. A szövegek nem avultak el, legfeljebb mi alszunk.

S.

Quint Józsefné, Quint József élete és munkássága. I-II. kötet. Budapest.

Erről a két könyvről tulajdonképpen nem írni kellene sikerült vagy kevésbé sikerült ismertetést, vagy kivonatokat közölni; nem, ennek a két könyvnek minden lapjára szükségünk van, ennek a két könyvnek ott kell lennie mindnyájunk pedagógiai könyvtárában, asztalán, mert azon kevés közül való, amelyre azt szoktuk mondani, hogy örökbecsű!

Az első kötetben mesteri módon állítja elénk a szerető szívű özvegy Quint Józsefet, a nagyszerű mestert, a tanítók tanítóját, a kiváló pedagógust azokban a mozaikszerű életképekben, amelyek elvezetnek bennünket a torontálmegyei kis Zsombolyától Európa kis és nagy országain keresztül a finn testvérek ölelő karjáig. Mindezt pedig az író oly élvezetes formában teszi, hogy nem tud szabadulni a könyv csodás bűvköréből, legyen az pedagógus, vagy nem pedagógus.

A mozaikokból rajzolódik elénk Quint József kiváló alakja, ki mint fáradhatatlan munkás, széles látókörű vezető, nagyszerű képességeivel és akaraterejével a legmélyebb ugarokat szántja a magyar nevelés terén. Tanároknak, tanítóknak igazi mintaképe ő, ki e könyvek soraiiban ma újra éled, s elébünk áll, hogy égő fátylaként világítson továbbra is előttünk az ő soha nem leküzdő kötelességteljesítő s hivatásszerető hűségével. Ideálja minden tanítónak, tanárnak és mindazoknak, kik magasba akarnak törni, naggyá akarnak nevelődni, vagy nagyokat akarnak nevelni. Ideálja minden magyar nevelőnek!

A nagyság útja, a munka embere, a pontosság és lelkiismeretesség ideálja rajzolódik fénylő mintaképpé a legelvezetesebb formában elénk az első kötetben. Az ilyen könyvnek ott kell lennie mindnyájunk asztalán, sorainak mind-